

■ Az alsóvárosi rendház idén ünnepli alapításának 550. évfordulóját. A kerek, az 500. évforduló 1944-ben volt, amikor a háborús frontvonalak közelsége miatt nem lehetett megülni a félezredes jubileumot. Aztán pedig – 1950-ben – a kommunista uralom megvonta a magyarországi ferences rend működési jogát, a szerzetesek csak a rendszerváltozás kezdetén jöhettek vissza.

Az alsóvárosi rendház első testvérei 1989-ben tértek haza Szegedre – s találtak egy erősen felújításra szoruló rendházat. Jelenleg 44-en vannak, többségük fiatal, de 89-ben visszatért két idős szerzetes is, akik a betiltás előtti régi időkben is Szegeden éltek. Az eltelt több mint négy év alatt jöttek a fiatal „fogadalmas” testvérek, úgy-hogy mára szinte teljesen elfoglalják a rendházat. A házfőnök, László atya szerint majdnem „telt ház” van: Magyarország legnépesebb ferences kolostora a szeged-alsóvárosi, amit az igen erős közösségi hitélettel élő ferencesek nem mindig tartanak ideálisnak. Assisi Szent Ferenc is csak tizenketted-magával alapította rendjét, mondják, egy rendház szerzetesi közösségének ez az ideális.

– Szüntelenül rendezkedünk, hogy megtaláljuk, miként lehet igazán ferences szerzetes módjára élni – szól a ferences házfőnök. Hogy sikerült-e már megtalálni? Nehéz kérdés, azt hiszem, még nem. Nagyon nehéz az evangélium szerint élni, mert nincsen hozzá elég bátorságunk. A körülményeink nem lehetnek nehezségek, mert ha nehezek lennének a körülmények, ha nem tudnánk megélni például, az jobban arra intene bennünket, hogy az emberek felé forduljunk segélykéréssel, és talán jobban ferencesek lennénk, ha kimennénk mondjuk a nagyáruház elé koldulni. A körülményeink viszont megfelelőek, de ezt mindjárt vissza is szívom, mert jobban megfelelő lenne, ha több lenne a nehézségünk.

■ **Az obszervánsok ma is Szent Ferencnek azok a követői, akik leginkább igyekeznek a szegénységi eszmény szerint élni. De a mai korban sikerülhet-e?**

– Szoktuk mondani, hogy ebben a korban nem lehet úgy, mint Szent Ferenc idején a tizenharmadik században.

Fotók: Schmidt Andrea

■ 550 éve alapították a rendházat

Ferencesek Alsóvároson

Az első ferencesrendi szerzetesek még Assisi Szent Ferenc (1182–1226) életében jelentek meg Magyarországon, szegedi rendházukról oklevél először 1316-ból kelteződik. Péter László a Szegedi ferencesek című könyvében írja, hogy a mai Palánk helyén álló templomukat a Szentháromság tiszteletére emelték, a Szentháromság utca ezt kötötte össze Alsóvárossal. 1444-ben aztán a Szent Ferenc szegénységi eszményéhez visszatért ferencesek – az obszervánsok – itt, Alsóvároson kezdenek rendházat építeni maguknak, miután a palánkit pápai legátusi döntés nyomán sem vehették birtokukba. Ez a rendház és az egykori gótikus templom az őse a mai alsóvárosi ferences templomnak és kolostornak.

Ez biztos igaz, de amikor ezt mondjuk, mindig érzünk mögötte egy kibúvót a kényelmesebb életre, nem tudnak például hozzánk férközni azok, akik nálunk sokkal rosszabbul élnek. A testvérek zöme például teológiát tanul s ahhoz tényleg körülmények kellenek.

Aki ferencesnek jelentkezik, a szerzetesi életnek nem egy intézményes útját választja, a maga módján kell megtalálnia az utat, amelyen Szent Ferencet követi – mondják a noviciátus után fogadalmat tett fiatalok.

■ **A ferencesrend öltöztében az utcán járva mit**

**lehet kiolvasni az embe-
rek tekintetéből?**

– Van, aki már csak azért, mert ilyen ruhában vagyunk nagyon kedvesen megszólít, de vannak más megnyilvánulások is. Sokan nem is ismernek minket, ami talán előny számunkra, hiszen nincsenek előítéleteik, hanem minket látva tudnak képet alkotni. Oda mernek jönni megkérdezni, kik vagyunk, miért vagyunk itt, mit szeretnénk csinálni. Nem mindig ismerik fel a ferencesöltözetet, volt, hogy megkérdezték, milyen vallásúak vagyunk, de néztek már krisnahívóknak is.

A rendbe való felvételnek szabályai vannak. Ha valaki jelentkezik, akkor egy-két évre úgynevezett jelölt lesz, világi ruhában, habitus nélkül, a kolostorban él és szemléli a szerzetesek életét. Ez az idő arra való, hogy – László atya szavaival – minden illúzió elszálljon a jelöltből, mielőtt beöltöznék. Eztán következik az első lelkigyakorlatos év, a noviciátus, amikor megtapasztalja, hogy tényleg öröme számára a szerzetesi hitélet, s nem valamilyen külső okkal jelentkezett. A fogadalmas évek következnek, amikor a testvér évről évré mondja ki,

hogy az evangélium szerint szeretne-e élni szegénységben, engedelmisségben és tisztaságban. A harmadik év után ha a fogadalmas testvér ezt egy életre szeretné ki-jelenteni és a rendház közössége is érettnak találja rá, akkor örök fogadalmat tehet, de tovább gondolkodhat és érlelődhet a szándéka kilenc évén át. Végül kilencedik évében kell véglegesen döntenie.

Az alsóvárosiak szerint ahhoz képest, hogy hány ferencesre lenne szükség Magyarországon, kevesen jelentkeznek a rendbe, de ahhoz képest, hogy mennyi

hely van a kolostorokban, sokan. László atya mindig fájdalmas folyamatként említette a kolostorbéli lemorzsolódást.

– Tavaly hála istennek senki nem ment el, idén hárman távoztak. Ha az európai átlagot nézzük, ez nagyon jó arány, de mi nagyon megszűnünk minden elmenetelt. Persze az elmenetel lehet jó is, akkor tovább tartjuk a kapcsolatot.

■ **Mit jelent a jó elmenetel? Megtalálták a helyüket az életben, megházasodtak...?**

– Ha megérlelődött benne, hogy ez nem az ő útja, akkor jó döntést jelent. Gyönyörű példa, hogy mostanában a tizenegyes misén mindig gyereksírást hallani: az egyik volt testvér gyermeke. Én egyszerre voltam a kolostorban a magisztere, aztán a jegyesoktatást is én tartottam neki. Ilyenkor a lemorzsolódás, bármilyen fájdalmas, jónak mondható.

Péter László könyve szerint a Városnak és vidékének népe adta a ferences templom építéséhez a rávalót. A mostani feltáró kutatásokból derült ki, hogy János barát, akinek a nevéhez fűződik a kolozsvári Farkas utcai templom és a nyírbátori református templom is, „százféle, szedett-vedett téglából, másodlagos, sőt harmadlagos beépítésű faragott kőből” emelte a műemléket, tehát a szegénységi fogadalomhoz méltóan az építőanyagot is összekoldulták. Hogy a templom és a kolostor felújítása ma hogy áll, arról Ágoston atyát, az alsóvárosi templom plébánosát kérdeztük.

– A belső felújítási munkálatok nagy része már megtörtént, körülbelül az épület nyolcada van még hátra. Most már tehát a külső, a homlokzati felújításra kerülhetne sor, tavaly is, idén is előterjesztettük a város felé, hogy legalább 5 millió forinttal járuljanak hozzá a felújításhoz, ami eddig mintegy 100 millióba került. Sajnos a város magára a rendházra nem tud adni, mert a Mátyás tér felújítására fordítanak 10 milliót. Most úgy tűnik, hogy a műemlékhi-vatal a költségek nagy részét fedezni fogja, s talán újabb tárgyalások kezdődhetnek a várossal, hátha valamit hozzá tudnak adni.

Panek József

